

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๒/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๙/๒๕๖๗

วันที่ ๒๕ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { นายไพรัช สัญญากิจ ผู้ร้อง
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายไพรัช สัญญากิจ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายไพรัช สัญญากิจ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องอาศัยอยู่ในเขตท้องที่ตำบลปากนคร อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและการประมงพื้นบ้าน ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพจากการกระทำของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ผู้ถูกร้อง) ในการบังคับใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดป่าเลนปากพญา - ปากนคร ในท้องที่ตำบลปากพูน ตำบลท่าซึก ตำบลท่าไร่ และตำบลบางจาก อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้เป็นป่าสงวน พ.ศ. ๒๕๕๕ ทำให้ผู้ร้องไม่สามารถขุดออกโฉนดที่ดินได้ เนื่องจากกรมที่ดินแจ้งว่าท้องที่ตำบลปากนครอยู่ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา และบางส่วนอยู่ในเขตป่าชายเลน ตามมติคณะรัฐมนตรี ต่อมาผู้ร้องสอบถามผู้ถูกร้องเกี่ยวกับการบังคับใช้พระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

- ๒ -

ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า การพิจารณาว่าพื้นที่ใดเป็นป่าสงวนหรือไม่ ให้พิจารณาแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาประกอบด้วย แม้ไม่ได้กำหนดหรือระบุท้องที่ในชื่อพระราชกฤษฎีกา แต่พื้นที่ของตำบลปากนครส่วนที่อยู่ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกา ให้ถือว่าเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ผู้ร้องเห็นว่าการกระทำของผู้ถูกร้องไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม สร้างความเดือดร้อนเสียหายส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพในชีวิต ความเป็นอยู่ และการประกอบอาชีพ ขัดต่อหลักธรรมาภิบาล ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๒ มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๕๐ (๓) และ (๖) มาตรา ๕๓ มาตรา ๗๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง เนื่องจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๓ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มิใช่บทบัญญัติที่มีข้อความที่ให้การรับรองและคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพในเรื่องใดเรื่องหนึ่งไว้เป็นการเฉพาะ ประกอบกับข้อเท็จจริงยังไม่ปรากฏว่าพระราชกฤษฎีกากำหนดป่าเลนปากพญา - ปากนคร ในท้องที่ตำบลปากพูน ตำบลท่าซึก ตำบลท่าไร่ และตำบลบางจาก อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้เป็นป่าสงวน พ.ศ. ๒๔๙๕ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือมีการเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน ถือว่าพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีผลใช้บังคับตามกฎหมาย กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้ตรวจการแผ่นดินจะยื่นคำร้องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยได้

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. การกระทำหรือการปฏิบัติหน้าที่บังคับใช้กฎหมายของผู้ถูกร้อง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๒ มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๕๐ (๓) และ (๖) มาตรา ๕๓ มาตรา ๗๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง หรือไม่

๒. มีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดการกระทำในการบังคับใช้กฎหมายในท้องที่ตำบลปากนคร อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ อันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ตนถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพจากการกระทำของผู้ถูกร้องในการบังคับใช้พระราชกฤษฎีกากำหนดป่าเลนปากพญา - ปากนคร ในท้องที่ตำบลปากพูน ตำบลท่าซึก ตำบลท่าไร่ และตำบลบางจาก อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ให้เป็นป่าสงวน พ.ศ. ๒๕๙๕ เป็นการกระทำ

- ๔ -

ที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ วรรคสอง มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๒ มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๕๐ (๓) และ (๖) มาตรา ๕๓ มาตรา ๗๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องปรากฏว่า การกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย หากผู้ร้องเห็นว่าเป็นการกระทำละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ผู้ร้องอาจใช้สิทธิตามกระบวนการยุติธรรมต่อศาลอื่นได้ เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

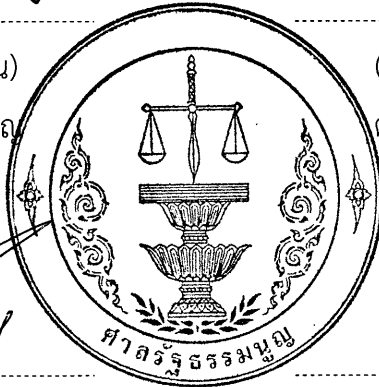
(คำสั่งที่ ๑๒/๒๕๖๗)

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนพดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ